

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szerda

35. szám.

Pest, majus 30-kán 1849.

E lap megjelenik minden este, vasárnapot kivéve. Előfizetés mai naptól december végeig Budapesten házhozhordással 5 fr., vidékre postán borítékban 6 fr. p. p. Hónapos előfizetés csak helyben, s a hónap első napjától kezdve fogadtatik el. Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban (Országúton, Kúnevalderház) és minden postahivatalnál. Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. — Egyes szám 3 kr. pp.

Pest majus 30-án 1849.

Kormány olly szivasakadva nem váratott soha, mint a mienk Pest falai közé. Mindenki, ha ismerősével találkozik, csak azon egyet kérdezi, mikor jó Kossuth, mikor jönnek vele a kormány tagjai?

A vasuti indóháznál mindig számosan lesik az érkezendő vonatot. Az utast ostromolják kérdésekkel, ha valljon nem Debreczenből érkeztek-e? És ha történetesen csakugyan Debreczen sántengeréből került ide a vidor utas, akkor ugyan hét szája legyen, ha minden kérdezőnek minden kérdésére meg akar felelni. Pedig a kérdés mindig egy és ugyanaz: „mikor jó közénk a kormány?”

Képzeltetni, minő ünnepe lesz Pest népének azon nap, midőn a kormányt falai között üdvözölheti.

Nem is egy könnyen ereszti el többé köréből. Ha vész fenyegetné, a főváros népe egy emberként állana oltalmára föl.

Kossuth méltán elmondhatja, hogy itt a szabad ország szabad fővárosában van. Pest ezt igenis érzi, de épen azért, mert annyira érzi, ohajtja, hogy a kormány tegye székét mielébb ide.

Itt a kormányt nem csupán hideg kötelesség, de a legőszintébb ragaszkodás, a legforróbb szeretet övedzeni körül; a szabadság megtartására irányzandó intézkedéseinek fogamatot szerezni a főváros népe lesz legkészebb, — őt támogatni a szabadság ösvényén itt is lehet igazán.

Azért csak mielébb ide kormányunk férni. Itten merithettek ti is erőt magatokba, hogy a haza boldogságát megalapítsátok. Pestnek levegője bir elég bátorságot kölcsönözni, hogy a nagy munkát férfiasan vihessétek keresztül.

Az idők nagyságához szükséglenő merészség Pest légköréből szívható. Pesten csüggedni nem foghattok, mert ha e népre tekintetek, lehetlen hogy a szebb jövő reményei elhagyjanak.

Pesten szabadabban lélezkik a férfikebel, magasabban dobog a szív, mert nincs körülé más, mint életvidorság, szabadságérti hév, meleg szeretet a haza ügyei iránt.

Debreczennek is megvannak az ő érdemei, hogy a bujdosóvá lett magyar kormányt befogadván, elszántsággal támogató a honmentés nagy ügyében.

Szomorú idők voltak a bujdosásnak ama napjai, de mindaz Debreczent nem veré le, hanem tette gyújtá, és szent pietással fogadá ölébe a magyar szabadságnak reményét.

De Debreczen már nem követelheti, hogy tovább is néha székeljen a kormány. Debreczen kissé kényelmetlen egy nagy szabad nemzet kormányának. Debreczen elégedék meg dicsőségével, hogy olly napoknak volt színhelye, annyi dicső tettek forrásának látó tanuja.

Debreczen erre mindig büszke lehet, de követelésében tovább ne terjeszkedjék, mert egy nemzet haragját idézné föl.

Már is neheztel kivált a pesti nép, ha valaki tréfásan említi, miként Debreczen lesz ezentúl a főváros. Pedig ilyen fura gondolat Debreczenben legfőlebb néhány gubás civis fejét zavarhatná meg. Debreczen értelmes többsége, jól tudja, hogy betölté már hivatását, és hogy vissza kell adnia Pestnek kincseit, miket Debreczen a vésznapok alatt letéteményül őrizett.

Siessen a kormány Pestre, mert nélküle Pest csak félig meddig főváros. Főváros a lelkesültség-re nézve, s az ipar, kereskedés művészet tekintetében.

Azonban ezek is csak akkor örvendenek igazán vidor életnek, ha a kormány ittléte által központtá válik a város.

Pesten igen érezhető, hogy most nem központ. Az országos ügyek elintézése távol történik tőlünk, szinte kényelmetlen az, mikor megtudjuk, hogy mi keletkeztekori részvétellel, figyelemmel nem kísérhettük a fogamatást.

Most Pest, minden magas öröme daczára is, kissé bágyadt színű. A szenvedések halványsága Buda bevételével eltűnt arczairól, a bágyadságból tüstént felgyógyul, csak a kormány tegye be lábát.

A lapirodalom is sokat veszt élénkségéből, hogy a kormánytól távol van. Azon pezsgő élet, melly illy időkben várható, hiányzik a lapokon, miglen a kormány meg nem érkezett.

Felszabadult vidékeink lakói ide zarándokolásukkal csak fél örömet vihetnek haza, mert nem látták a kormányt.

A külföld szinte zavarba jöhet, ha nem leli meg a központot, hol keresé.

Ennyi, de még ennél több ok is sürgeti a kormány följövetelét, mi nem is maradhat sokára el, mert különben a hazának mindig lesz valami baja, mit megnevezni nem tud, csak hogy fáj neki. —

Ide tehát, ide a kormányt. Adjátok vissza Pestnek dicsőt, adjátok meg neki a kellő méltóságot, mert mindez Pestet megilleti.

Mi azért Debreczenről nem feledkezünk meg soha, mert az érdemet méltányolni sonki sem tudja jobban, mint épen mi fővárosiak.

Mi amoda keletre, a puszták nagy városába

mindig hazafias kegyelettel fogunk nézni, fohászaikat folyvást oda terelendí a reg fuvalma.

Mi meg fogjuk várni minden jó magyartól, hogy Debreczenbe is elzarándokoljon, leborulni azon helyen, hol a haza megmentői tanácskoztak a szomorú napok alatt, imádkozni azon helyen, hol a függetlenség kimondásával Magyarország szebb életének alapja megvettetett.

Mi megnézzük e szent helyeket, csak egyszer kormányunk ittlétén kiörülhessük magunkat.

A. V.

Pest majus 29-kén.

Budavár falainak lerontása sok embernek sehogysincs inyére: némellyek a várat mint várat sajnálják talán történeti emlék tekintetéből, mások másért kívánnák megtartatni a bástyákat.

Mi azt gondoljuk, hogy a vár megsemmítése czélszerű és jótékony a szabadság megőrzése végett.

Katonai szempontból védelmezhető-e a vár? nem tudjuk, bár hallottunk annyit, hogy a hegyek megerősítése nélkül nem igen tartható Budavár.

A következőzés legalább igazolni látszik ez állítást.

Azonban mi nem a védelem lehetősége, vagy a vár tarthatlansága miatt vagyunk annak ellene, hogy Buda mint vár létezzék: minket a szabadságszeretet és political okok győznek meg a vár falai ledöntésének czélszerűségéről.

Mi ugy vagyunk meggyőződve, hogy a habsburgház azért erősítetté meg Budát, mert Pesten akart uralkodni általa. Pest revolutionalis szellemére fékezőleg hathatott a tulpartoni vár.

A zsarnokságnak igen kényelmes lehet az, ha bir egy várat a főváros felett, mellynek szabadságköveteléseire mindig ágyúkkal felelhet, és pedig ugy, hogy a néprohamtól tartania nem kell a falakon.

Rendes seregek is nagy vesződségébe, nagy elszántságába kerül bevenni egy várat, mennyivel képtelenebb erre a nép, szabadsága küszöbén.

Nekünk nincs szükségünk arra, hogy Pest ágyúk által zaboláztassék a várból: mert kormányunk rendeleteinek fogamatot az erkölcsi erő szerzend mindenkor a szabadság ösvényein.

De az ellenség ellen sem igen leendő szükségünk várakra, mert a sikon eléggé erős megmérkőzni a magyar. Buvhelyek nem az ő számára valók.

A főváros védelmére meg épen czélszerűtlen Budavár, miről a napokban eléggé meggyőződhattunk. A két főváros erődítési pontjai köre

egészen másutt van, mint a vár fekszik. Ezeket kell kiszemelni, megerősíteni, ha a főváros védelméről gondoskodni akarunk.

Előttünk csak az áll mindig, hogy többé a várfokról ne romboltathassék Pest rögtöni bűntetés nélkül.

Mi nem sajnáljuk Buda várfalait.

Hadd romboltassék le: azon a szabadság érdekében csak örvendünk.

Gödöllői napjaim.

(Május 28. 1849.)

Szerkesztő ur!

Nem csak Newton leesett almája az, mi a földön nagy következtetéseket szül. Lehetnek kisebb okok is.

Mi tárgyat illetőleg mondom én ezt, engedjen meg, hogy hátra maradok bővebb fejtegetésével addig, míg előzményül el nem mondom azt, hogy mi módon jutottam, vagy mi idézte föl agyamban a nevezett locus communist. . . .

Midőn ide jöttem, honnan tudósítom önt jelenleg, higye el, hogy csak ezelőtt három negyeddél is más gondolatok jártak közt fejemben, min a mellyeknek antecedenst választottam.

Gödöllőnek akartam characteristicáját adni extensive. Mert megérdemli gondolám, hogy a migratio gentium tarka-barka phasisaiból egy quodlibetet csináljunk. . . .

Mások azonban a körülmények, s így én ezt csak néhány vonásokban érinthetem.

Olly régóta hallám már, mint hallotta sok más is, az orosz coquettirozást pengetni.

A haraszt tehát csakugyan nem is zörgött hiában, a vén medve teljesen kimutatta foga fehérét, hogy Aesopus kutyája szerepét eljátszhassa minél előbb. . . .

Az egész teketóriának az a resultatuma, hogy én ez ominosus hirt egész harsánysággal itt hallottam, valamint a rá vonatkozó hivatalos rendeleteket is itt olvastam, mellyeknek azon tartalmában, miszerint a papok imádkozzanak a vész elhárításáért, böjtöltessenek, harangoztassanak, nem oszthatóztatván, érzettem fölhíva véleményemet kimondani.

A népre nézve ennél egy egy valami csüggesztőbben nem hathat. Ez által ő félelme érzetében olly erőt képzel föltételezve, hogy e muscasokaságu népet csak isteni providentia győzheti le. . . . Sokkal törpébbnek hiszi magát, sem hogy csak párhuzamban is állhatna a kozákokkal. . . . pedig az isten az igazságos ügyet úgy segíti s úgy áldja meg csak, ha minden crönket a célra fordítjuk s csüggedetlenül áldozunk. Uraim! a népnek soha egy lehangoló szót ne mondjunk. . . . A népet rögtön kell az illyesféle hetmanszagu hírekkel meglepni s mindig buzdító modorban. . . .

Volt alkalmam már tapasztalni, hogy a lelkesedés azon perczeiben, midőn a szónok beszédétől át van melegülve, ha mindjárt vezetik a zászló alá: sokkal nagyobb tömegben ragad fegyvert, míg így a phrasisos szólítgatásokat megszokva,

legfelebb annyit mond rá: „Hej régóta dictáják ezt már, még sincs itt.“

A népet imádsággal nem lehet fanatizálni. Rég volt az az idő, midőn a harangzúgás elkergette a viharos föllegeket. A tettekész erő imponál csak, s az a villámhárító a XIX-ik században.

Az imádságot tegyék a nők, hogy férjeik igazságos fegyverét áldja meg a magyarok istene! . . . Csüggesztő szó, ellentétével az elbizakodással, nem solid férfiú szájába való. . . .

A veszélyek eszméinek ámitóbbnak kell most lenni, mint elretentőbbnek. „Előre, hisz az isten és a magyar egyet akar. Így oldhatjuk mi meg csak azt a csomót, melly nagy-szerűeket vonand maga után.

Ohajtanám és szeretném, ha a papok hazafias érzelmű buzdításokban adnák ezt a népnek tudtára, mint adta a gödöllői kálvinista pap! —

Ad vocem kálvinista pap!

Szerkesztő ur! Ez ám az ember. . . . Ha azok a veres begyű papok is mind ilyenek volnának: bizony bizony mondom, még más jobb világból lenne az országunk. . . .

Dicséretére legyen mondva, a kardot is tudja úgy forgatni, mint a bihát, ha kell.

Hogy azonban megüldesse őu filantropia nézpontból is ez emberi, úgy hiszem, az igazságnak adózom, midőn bővebben érintem.

Van itt egy ház, mellynek neve vulgo: Kastély. Ebben van egy kóroda, mellyben beteg honvédeink sinlődnék.

A nyavalya — mint tudhatjuk — magában is egy kereszt, ha pedig gondoskodás nincs körötte, százszorosnak kell azt hinnünk.

Megesik ám az itt pedig, fájdalom! hacsak a napokban várt Meszlényiné nem ad más fordulatot a hanyagságnak. Faxit deus mielőbb! . . .

No tehát a dolog hipomocliumát tekintve ki kell jelentenem, hogy miután ételneműek (a szegény beteg honvédek szerint) sem becsülétes, sem elegendő portióban nem szolgáltatnak ki, az éhség mindenre rá kényszerítvén őket, kívánszorognak a házakhoz. . . . S itt e papot kell omlitenem legkittünőbb helyen, kinek asztalánál naponta megcsik, hogy hatvan vagy több is ebédel. . . .

A neve ismeretesebb tán apjaikénál a katonák előtt. . . .

Említést érdemel még a lelkes honleány Mednyánszki Berta is, ki forró részvéttel viseltetik a szenvedők iránt.

Általában véve, örömmel mondhatom, hogy e város, mellynek népe annyit szenvedett, mint gondolhatjuk, illy nagy fransennán, buzgó apostola a kóros katonáknak.

A cholera, hihetőleg a sok halottak itt fekése miatt, meglehetősen dühöng. Vigyázni kell az eltakarításokra, nehogy e másma erőt vegyen!

Volnának itt még a költőzködés alkalmával említendő anectodák is, de ezeknek most már ez iratka tulterjedtsége miatt helye nem lehetvén: jobbnak látom különben is más időre halasztani, reménylén, hogy lesznek még máskor is Gödöllői napjaim.

Kisbéri László.

Szeget ütött a fejembe.

Szerkesztő polgártárs! Önök tegnapi számját olvasván szemembe ötlék Iránytól egy „kedves kötelességgel“ kezdődő kinevezés, mellyben a pesti közönségnek tudtul adja, hogy kórodai főápolónót nevezett ki.

Már megengedjen ön, de én legelőbb is nem tudom, mi az a főápolónó, irgalmas apácák fejedelemasszonya, vagy beteglátogató? Amaz, ugy tudom a kormány kinevezési rovatában soha nem volt látható, hanem választák maguk az irgalmas szűzek. Emez pedig hivatal nem lehet, mivel minden honleány előtt nyitva áll a kórház, sőt igen szívesen veszik, ha akármely nő is meglátogatja beteg honvédeinket.

Én Buda ostromakor sok nőt láttam a tábori kórházban, a kis a honvédek sebeit valódi magasztos érzellel és részvevőleg kötözgeték a leggyöngédebb ápolás figyelmével: — de közülök egyik sem mondá, hogy hivatalosan teszi, egykórodai orvos sem röstellé a dolgot, sőt igazi gyönyörrel nézék, mint sűrögnek a nők betegek körül. —

Ezért átlátni sem tudom, hogy minek teszik hivatalos állássá azt, mi a nő szívénk becsületére válik, ha önkénytelenül cselekszi.

Olvastam ugyan Kossuthnak egy szívélyes rendeletét, mellyben tudtul adja, hogy szeretett nővérét minden kórodák főápolónójává nevezte ki.

Nagy embertől elnézünk illyesmit, és némileg kegyelettel is fogadunk: de kormánybiztostól egy kissé furcsán hangzik, midőn hasonló cselekedve, tán azt véli, hogy a nagyember tettei neki sem állanak fonákul, s hasonló kegyeletre számíthat gondoskodásaiért.

Pedig higye el Irányi barátunk, hogy a dolog kissé parodicus az ő kezében. És higye meg, hogy a teljhatalmasság nem a quidlibet audendi-ben áll. Neki teljhatalma van ollyakra, mik a közbátorság, hazavédelem napi teendőire nézve mulaszthatlanok.

Ártatlan dolog ugyan az ő ápolósági kinevezése, de még sem vág a teljhatalom körébe, hacsak a humor országát gyarapítani nem akarja valami-vel.

És ha csakugyan komoly a dolog, ismétlem: szeget ütött a fejembe.

Teljhatalomtalan.

Tisztelt szerkesztő ur!

Bizván igazságszeretetében, következő soraimat küldöm be, azon reményben, hogy becses lapjaiban köztudomásra bocsájtandja. — Irásmódom nem cifra, nem tulpános ugyan, de elegendő jó arra, hogy megértessem. Nem terjesztek ez által tisztelt olvasói elébe regényi szóhalmazokat, mert igazat írok, és az, kinek a pusztai igazság nem innyére való, igazságot hallani soha nem érdemel.

A mai nap, mellynek végső óráiban e sorokat papírra kezdem mázolni, pompás egy nap! népünnep Budapesten, ünnepe a szabadságnak! —

Mindentűt, merre szemem tekintett, vidor arcok kínálkoztak, sugárzó az öröm édes elragadtatásától. — E nap csak egy nap volt, de olyan, melyről az unokák is szólni fognak. — Itt tánczi ott lelkes szó, másutt egyes kurjantás által tört magának rést a boldogító érzet; szóval: ünnep volt.

De sajnos! nekem tovább kell mennem, oda kell hagynom e vidám képeket s egy jelenetet elmém elébe juttatnom, melynek következményei lelmem legmélyebb rejtekét is felzavarák.

Ott, hol a vágott marha sütkérezett a magasra emelkedett tűz lángjain, ott, hol bővében csurgott a bor a felállított hordókból, ott szintén zajos öröm lépé el az összecsoportozott nép keblét; midőn egy férfi külebb lép szabadabb helyre, hogy ezen jelenetet irónjával örökítse. — Alig kezdé az alapvonalokat rajzolni, és a nép „spion! s pion!” riadás közt feléje rohan s a bíróság elébe viszi. Trabant kíséretében ért be festő polgártársunk a városházba, példás türelemmel viselvé az eddig reá szabott sérelmeket. Az őrszobában a hatalmaskodó hajduktól megbotoztatott; miután egy hitvány gyerkőcz állítá, hogy pisztoly van nála. Rajztárczáján s szobája kulcsán kívül mitsem találtak, s miután ezeket ismét magához vevé a türelmes szénvedő, ok nélkül borzasztó szitkok közt nyakon csapott egy trabant-káplártól, és e bánásmód addig tartott, míg a porkoláb művelt polgártársunkat az emberiség legalábbalobb sőpredékéhez egy sötét lyukba nem zárta, hol is másnap reggeli tíz óráig szilárdott. Birája őt ártatlannak nyilatkoztató. — Visszamenő az őrszobába ott hagyott botjéért, emberségesen felkéré a hajdukat, hogy ne talán bekövetkező esetben ismét illy durván bánjanak ítélet előtt egyik vagy másik polgártársainkkal. Erre ismét szitkok következtek, és... de elég legyen.

Azt szokták mondani: millyen a gazda, olyan a cselédje! Nem szeretném ezen mondást itt használhatónak találni. — Mi ünnepet ültünk, mert zsarnok királyaink számüzve vannak s most cselédink zsarnokoskodjanak rajtunk? — Nem, ezt mi nem tűrhetjük, s mint szabad nép túrni nem is fogjuk, ha e hatalmaskodás egyes egyéneken is történendik, mint az Vidra F. festő polgártársunk és hazánkfián s így többeken már megcsesett.

Elhallgatok, bár még többet is szólhatnék, ezen cselédek hatalmaskodásaikról, millyen például a m. n. muzeumban tartott nagy ebéd alkalmából volt, eleget mondtam, bár elégtételt is volna sértett barátom szavaimban, s örülnék, ha szívükre vennék e leczkét azok, kiket illet, hogy jövőben emberségesebben bánának az elfogottakkal; mert nem reájok bízott, ítéletet hozni s azt kényük kedvük szerint végrehajtani. Pesten, majus 28-án 1849.

Pázmán Károly.

Tisztelt szerkesztő ur!

Őn az igazságszeretet, szabad-szólás, s főkép a méltányosság embere s hive. Ez az ok, mellyel fogva most először, pedig egy eléggé fontos körülményben, önhöz fordulok, önt s általa e szabad

magyar hon nagy közönségét a felől — mit mások, nem tudom mi okból, elhallgatni tudnak — tudósítani akarván. Vegye szívesen soraimat.

Őn ugyanis és Pest már személyében is megismerék a férfit, kiről szólani fogok ez uttal; nemde látták a nemzet folyó hó 27-éni ünnepén Nagy-Sándor József tábornokot, az egyszerű fekete kalap s vitorlavászon-öltönyben minden külső pompát, fényt, s a tábornokot kintüntetni szokott külső jeleket nélkülözni tudó férfit, ki az elleneinken mind eddig nyert győzedelmeljes csatáinkban nagy és nehéz szerepet vevén, az ellent a fővezér által bölcs vezényletére bízott szép lovas hadseregünkkel sokszor olly igen derekasan és becsületesen megverte.

Buda várának f. hó 21-kén ostrommal végbevitt bevételénél lovasságával működnie nem lehetvén, a jeles vezér honvédeink közt a falaknál s — ki kell mondanom az igazat — azokkal együtt s egyszerre a vár falain belül volt látható. Előre testvérek! előre fiúk! ezek valának szavai a kis huszárnak; és bevitte a sereget, a sereg pedig őt karöltve a várba.

Meghajlik szellemem az illy bátor s vakmerő tábornok vitézsége előtt, ki fővezérünk — a nagy Görgei — bölcs rendelkezéseit saját élte megvételével kivihetni testtel lélekkel törekszik. — Nemde fel kell az illy lelkes ember mellett állani s megismertetni őt a világgal, melly szabadítóját ismerni akarja s tisztelni tudja.

Sokáig éljen ő, de csak honunknak!

I—S—r.

Tapió-Szent-Mártonban Blaskovics Bertalan tettei:

1-ör: A magyar kormánynak Debreczenbe menetelkor a helység bírái felszólíták a fent nevezett urat, hogy birtokarányához képest ő is, de hazafiai szíveségből is ajánljon a kormány számára zabot és szénát: ő erre azt válaszolá, hogy földönfutók számára ő nála sem zab sem széna nem találta-tik, de ha az ő testvérei (azaz a schwarzgelbek) jöni fognak, szívesen fogja kiszolgáltatni.

2-ör: Kossuth Lajost, kormányelnök urat szökevénynek és pártütőnek nyilvánította a nép előtt.

3-ör: Midőn a császári sereg helységünkön átvonult volna, megállította, szalonnát és bort annyit adott számukra, a mennyi csak elégséges volt ezen éhes csapatnak, jóllehet ott nem kellett volna a seregnek megállania. Midőn megvendégelé, fiaival együtt lóháton elvezeté, hogy merre legyen a legközelebbi ut Piliare, mert ők Irsa, Alberti felé akartak menni, melly ut Piliare sokkal hosszabb.

Hogy előbbi szavaimra visszatérjek, midőn a helység törvénybírája az ő ocsmány szavaira azt mondá, hogy vissza fog jöni még Kossuth Lajos elnök ur, erre azt válaszolá: ha Kossuth Lajos elnök ur vissza fog jöni, akkor őt a keresztfa mellé akasszák fel.

Hiresztelé, hogy Kossuth Lajos elszökött hét millió forinttal Konstantinápolyba, e szavak után egy esküdt ember vállára tevén kezét azt mondá: hogy maholnap ezen bunda is, melly válladon van, enyém leend.

Hogy ez nem rágalom, hanem való igaz: azt helységünkben, a kik hallottuk, ha kívánatik, esküvel is fogjuk bizonyítani.

Törteli Pál,
tapió-szent-mártoni lakos.

A „Komáromi Értesítő” majus 27-kéről írja: Zalából jött egyének beszélnek, hogy a Kanizsa melletti 2000-nyi ellenség ráíjesztés következtében rögtön elnyomult. A ráíjesztők három huszárruhába öltözöt magyar volt, kik az ellenséges elő-örsöket, ezek meg az egész csapatot megfutamtatták. — Azonban egy véres csatára is került. A Récsén feltartatott levelekért egy század ellenséges gyalogság küldetett, de a leveleket néhány kanizsai orruk előtt elfogta, sőt 4—500 falusi néptől segítettve, a boszulni akaró századdal megütközött, 1 hadnagyot s 8 közvitétz lelőtt, mire a többi megszaladt. Pápán is mutatkozott már vagy 40 Hunyadi-husár, kik Vathnál — Vas-megyében — mondák, hogy meg fognak a mieink az ellenséggel ütközni. Feladatuk azonban e huszároknak más, s nem összeütközés.

A Sárváron fekvő ellenség ereje 1200 ember, 4 ágyu.

Pest majus 30.

Olly ujságmeddőség van, minő még Budapesten soha nem volt. Felső táborunk állásáról semmi bizonyos tudomásunkra nem jut. Beszélnek valami ütközetről, melly állítólag Győrön fölül történt, s részünkre ütött ki szerencsésen, de miután róla hiteles tudomásunk nincsen, keveset szólhatunk. Annyi bizonyos, hogy Sopronmegyéből többben jöttek Pestre, kik semmi ütközetről nem emlékeznek, csak annyit láttak, hogy Győrnél meg lehetős sereg áll.

— Fehérmegyében a Madarász testvérpár izgat, szeretnőnek a népszerűség falován ismét fölkapni a polczra, holnap tán kissé többet mondanunk eljárásukról. —

— Sokan tudni akarják, hogy Görgei a vezérlettől visszavonult, s átvevé tárczáját, mások illy futó hírből okoskodva több tábornok lemondását beszélnek, de helyükbe senki ujat nem tesznek. Nem ártana rendőri felügyelet alá venni az illyen hírek terjesztőt.

— Még Dembinszkit sem kimélik meg, pedig szeretnők ismerni az embert Budapesten, a ki Dembinszki hadmozdulatairól csak egy kukkot is tud. Mihelyt kis szélcsend van, tüstént előbujnak a roszhírek, mellyeket értékükre csak ugy lehet devalválni, ha forrásaik elfojtatnak.

— Tegnap valami Novák nevű hazaáruló a vérszótörvényszék ítélete következtében főbe lövett. Szörnyű azon bűnrovás, mi róla a közajkakon kering. Miatta legalább is tiszteres halált érdemelt.

— A hadügyministerium szombaton lesz érkezendő közénk. Az összes kormány és országgyűlés eljövételéről hétfőn volt tartandó a tanácskozmány, mellynek eredményéről még semmit sem tudunk. —

H I R D E T É S E K.

2-1

Szemere Bertalan miniszterelnök urnak hivatalos és magán írásai, magyar, német, latin, angol, olasz nyelveken szerkesztett több darab válogatott könyvel, nagy mennyiségű porcellán, üveg és réz edényei, mellyek 8 darab kisebb-nagyobb ládába voltak bepakolva, az ellenség fővezére által elfoglaltatván, Budán a katonai főparancsnoki irodában tartattak, hol azok Budavár bevétele alkalmával azon hiedelemből, hogy azok az ellenség hátrahagyott vagyoni legyének, feltörvén, a bennük volt fent érintett vagyonok elkallódtak; így mindenki, ki a fent felsoroltak közül egynek vagy másnak birtokába jött, felszólítatik, miszerint azt a tisztelt urnak Budán a Batthyány-házban szállásán tartózkodó cselédeknek adja át, a tisztelt urtól méltó megjutalmaztatását várván, ellenkező esetben a közhírré tett kormánybiztosi rendelt súlya alá fogván esni. Kelt Pesten majus 29. 1849.

Idősb Miklós Ferencz.

3-1

Megjelent 2 pftért kapható Pesten Eggenberger, Debreczenben Telegdi és Csáthi urak könyvkereskedésükben, ugy szinte Kecskeméten kiadó Sziládi Károly könyvnyomtatónál k. k. halasi ref. lelkész Sziládi Lászlónak következő című munkája:

Különféle viszonyokra vonatkozó

papi dolgozatok.

1-ső füzet. Nagy 8-adrétnben 12 lv. Sajtó alatt van ugyanazon szerzőtől:

Papi dolgozatok gyászeselekre.

3-3

MEGHIVÁS.

A Földváry-nemzetségnek tartatni szokott közgyülekezete ezen évi szent György napján meg nem tartatván, ez okból ugyane nemzetség minden tagjai most jövő június hó 18-dik napján reggeli 8 órakor tartandó köztanácskozás végett Pestre, a leveles tári szállásra, (Lipót-utca, 226. szám) ezenel meghivatnak. —

Költ Pesten, majus 25-kén 1849.

Földváry Pál.

Névváltoztatás.

Weinek Károly nevének Borszegire, Klavics István, József, és Ádám, Ferencz, Sándor fiainak Kutására változtatása megengedtetvén, közhírré tétetik.

Figyelmeztetés

az első magyar tiszagőzhajózási társaság ügyében.

A társaságnak Skela-Chladován Orsova alatt telet, fölszállítás végett leküldött társasági ügyvivő által kitűnő jó gépezetűnek talált „Debrecezen“ nevű gőzhajója a vaskapun már szerencsésen átérkezett. Nehogy a társaság a befizetni elmulasztott részletfizetések miatt további teendőiben akadályoztassék, az ország kormányától ideiglenesen engedelmet nyervén, a t. cz. részvényes urak felszólítatnak: miként a már rég kiirt 4 részvényrészleget, vagyis minden 100 forintot tevő részvénytől 70 ezüst forintot, mennyiben hátramaradásban vannak, folyó 1849. évi július hónap 30-dik napjáig Pesten Vodiáner és fia irodájában délutáni 4 órától 6 óráig, Debreczenben Rikl J. Anselmnel, Miskolczon Farkas Lászlónál és Lichtenstein Józsefnél, Szegeden Vodiáner és fia irodájában, Szathmár-Németiben Veiss Jánosnál, — hol az alapszabályok is átvehetők, — mulhatatlanul befizessék; ellenkező esetben az alapszabályok 7-dik §. értelmében a késedelmes fizetőknek ideiglenes részvényjegyei hirdapok utján hirdetés által megsemmisítetnek, a befizetett részvényrészleget pedig a társaság vagyonához fognak csatoltatni, f. évi január 15-re, úgy ápril 15-re meghatározott fizetési határidőt a letűnt események miatt meghosszabbítani kellvén. Végre

A f. 1849. évi január hónapban a közönséggel tudatni ígért számadások a legközelebbi időben lefolyt rendkívüli körülmények által előidézt akadályok mellett is bevégeztetvén, már részint megvizsgálva, részint vizsgálat alatt levén, azok a társasági gőzhajónak nem sokára leendő megérkezését nyilvánosan közölni fognak; addig is megtekinthetők Pesten Vodiáner és fia irodájában naponként délutáni 4 órától 6 óráig. Kelt Pesten 1849. évi május 25-én.

A választmány által.

3-2

Geibel Károly

könyvtárosnál Pesten megjelent és kapható:

Szúnyogok.

Irta Nagy Ignác:

Tartalom: Ajánlás. — Előszó. — Szegény, ne igyál. — Fővárosi nemadózó. — Fűrdői képek. — Budapesti séták I—XVII. — Két testvér. — Hivatalvadász. — Nász. — A nagyur. Borítékba fűzve finom képekkel 1 frt 20 kr. p. p.

Népszerű tanácsadó

a titkos betegségekben,

vagy utmutatás, hogy kell ilyen (bujasenyves, francia) betegségekben orvos jelenlétében bánni, hogy nagyobb baj és veszedelem nélkül elmuljanak. Irta Szilágyi Sam., orvostudor. — Borít. fűzve 20 kr.

Vidéki könyvtáros- és könyvkötőkhöz.

A budai várfokról rémítő bombázás alkalmával e f. évi majus 9-én **Pesti Házamnak födele** (az úri és granátos utcában) a lángok martalékvá tétetett. Azonban a 3-dik emeletű szállások, typographiám, könyveim s egyéb nyomtatványaim (Verlags-Werke) p a p i r o s a i m, mellyeket földszint raktárakban szoktam tartani, épségben maradtak; miről a velem könyvtárosi viszonyban álló illetőket ezennel értesíteni sietek.

Pesten, majus 22. 1849.

Tr. Károly István,
pestvárosi házbirtokos
és könyvnyomtató.

3-1

Magas fokú **slivovicza**, aranyárga **verpeléti dohány** és **lóhermag** jutányosan kapható

Forster V. Lajosnál.

Lipótvárosban, Béla-utca 249. sz. a.
Az iroda az 1-ső em.

Ugyanott kapható egy tömeg szekérkenőcs (kulimász.)

Nemzeti

színház.

Pest, szerdán, majus 30-kán, 1849.

BÁNK BÁN.

Eredeti történeti drama 5 felv. Irta
Katona József,

Rendező: **Lendvai.**

Személyek:

II. Endre, magyarok királya	Farkas Lajos.
Gertrud, királyné	Jókainé.
Béla)	* * *
Endre,) kis gyermekei	* * *
Mária)	* * *
Otto, Berchtold merániai herceg fia,	
Gertrud testvér-öccse	Szigeti.
Bánk bán, Magyarország	
nagyura	Lendvai.
Melinda, felesége	Latkócziné.
Soma, fiok az udvarnál	* * *
Miklós bán,) Melinda nagybátyjai	Udvarhelyi.
Simon bán,)	
Zászlós ur	Vass.
Petur bán, bihari főispán	Szentpéteri.
Miksa bán, a királyfiak nevelője	Szűcs.
Sólam mester, fia	Hubenal J.
Bendeleiben Izidóra, turingiai	
leány	Bulyovszkijné.
Egy udvaronc	Turcsányi.
Biberach, kalandor lovag	Fáncsi.
Tiborc, paraszt	Szilágyi P.
Udvari asszonyok. Lovagok. Békétlenek. Katonák. Jobbágypok. Történik: 1231.	
Kezdeté 7 órakor, vége 9 után.	

Hibaigazítás.

A Marcius 23-dik száma 115. lapjának 15-dik sora így értendő:

A pázstól nemzetőrök öszvesen: 360-an vannak, ezek közül az esküt 70 tevő le, világos tehát, hogy a nagyobb része nem.